

YU ISSN 0352-5007 | UDK 880.1+881(05)

ЗБОРНИК

МАТИЦЕ СРПСКЕ
ЗА СЛАВИСТИКУ

61

НОВИ САД • 2002

ФРАНЋИШЕК СЛАВСКИ
(1916—2001)

Деветнаестог јануара ове године, у 85-ој години живота, умро је у Кракову чувени пољски слависта, професор Јагелонског универзитета у пензији, редовни члан Пољске академије наука, инострани члан Аустријске и Бугарске академије наука, почасни доктор Универзитета „Климент Охридски” у Софији и Универзитета у Лођу — Франџишек Славски.

Живот и рад проф. Славског били су везани за Краков и Јагелонски универзитет, на којем 1934. године уписује студије славистике и полонистике. Професори су му били Т. Лер-Сплативињски, К. Нич, С. Пигоњ, М. Малецки. У току студирања две године је провео на специјализацији у Бугарској. Дипломирао је 1939. године. Већ 1943. почиње да ради на тајном Јагелонском универзитету као асистент проф. Малецког и лектор за бугарски језик. Исте године брани магистарски рад *Miejsce enklityki odmiennej w dziejach języka bułgarskiego* (био је то први магистарски рад из бугаристике одбрањен у Пољској). Докторирао је 1947. на тему *Oboczność o:u w językach słowiańskich*. Године 1949. постаје шеф Катедре за јужнословенску филологију, 1954. — ванредни професор, а десет година касније и редовни. Године 1969. стаје на чело Института за словенску филологију. Истовремено је, дуги низ година, био руководилац Радионице „Прасловенског речника” при Институту за славистику ПАН.

Главно поље истраживања проф. Славског била је етимологија — пољска и словенска. Његово најзначајније дело јесте петотомни *Słownik etymologiczny języka polskiego (A — Ł)*, обавезан приручник сваког полонисте и слависте. Својим високим научним квалитетима овај речник (иако, нажалост, недовршен) сврстава се у ред најбољих достигнућа словенске етимолошке лексикографије. Још једно значајно дело пољске славистике, *Słownik prastowiański*, настало је понајвише захваљујући проф. Славском. Он је осмислио и постепено усавршавао концепцију речника и изградио теоретске основе и метод реконструкције прасловенске лексике и семантике. До сада је изашло седам томова речника (практично до краја слова Г). Иако је *Słownik prastowiański* дело ауторског колектива, он ипак носи печат свог дугогодишњег главног уредника и најважнијег коаутора, проф. Славског.

Друга важна област којом се бавио проф. Славски била је упоредна граматика словенских језика. Посебно га је интересовао проблем словенске и, нарочито, прасловенске творбе. Круну његових дугогодишњих истраживања на овом плану представља студија *Zarys słowotwórstwa prastowiańskiego*, објављена у прва три тома *Прасловенског речника*.

Проф. Славски, по ужој специјалности бугариста (али увек и пре свега слависта великог формата), велики део свог времена посветио је проучавању јужнословенских језика, нарочито бугарског. Он је и аутор неколико универзитетских уџбеника и приручника, као што су *Zarys dialektologii południowosłowiańskiej* (1962), *Gramatyka języka bułgarskiego* (1953), *Podręczny słownik bułgarsko-polski* (1963) итд.

Као универзитетски професор, Франџишек Славски је извео бројне генерације слависта. Његови ученици успешно настављају његов рад на свим пољима којима се у науци бавио.

Марџа Бјелешић